

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 131

Warszawa, 23 listopada 2007 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o prokuraturze.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Jana Widackiego.

(-) Romuald Ajchler; (-) Leszek Aleksandrak; (-) Bartosz Arłukowicz; (-) Marek Balicki; (-) Anna Bańkowska; (-) Anita Błochowiak; (-) Marek Borowski; (-) Andrzej Celiński; (-) Eugeniusz Czykwin; (-) Marian Filar; (-) Tomasz Garbowski; (-) Witold Gintowt-Dziewałtowski; (-) Henryk Gołębiowski; (-) Tadeusz Iwiński; (-) Zdzisława Janowska; (-) Izabela Jaruga-Nowacka; (-) Ryszard Kalisz; (-) Tomasz Kamiński; (-) Witold Klepacz; (-) Jan Kochanowski; (-) Sławomir Kopyciński; (-) Bożena Kotkowska; (-) Janusz Krason; (-) Bogdan Lis; (-) Krystyna Łybacka; (-) Waław Martyniuk; (-) Zbigniew Matuszczak; (-) Jarosław Matwiejuk; (-) Krzysztof Matyjaszczyk; (-) Henryk Milcarz; (-) Tadeusz Motowidło; (-) Grzegorz Napieralski; (-) Wojciech Olejniczak; (-) Artur Ostrowski; (-) Grzegorz Pisalski; (-) Wojciech Pomajda; (-) Stanisława Prządka; (-) Stanisław Rydzon; (-) Joanna Senyszyn; (-) Izabella Sierakowska; (-) Stanisław Stec; (-) Elżbieta Streker-Dembińska; (-) Wiesław Andrzej Szczepański; (-) Jerzy Szmajdziński; (-) Jolanta Szymanek-Deresz; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Jerzy Wenderlich; (-) Jan Widacki; (-) Marek Wikiński; (-) Bogusław Wontor; (-) Stanisław Wziątek; (-) Ryszard Zbrzyzny; (-) Janusz Zemke.

USTAWA
z dnia 2007 r.
o zmianie ustawy o prokuraturze

Art. 1

W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 1 ust. 2 skreśla się zdanie drugie;
- 2) w art. 2 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Minister Sprawiedliwości określa zasady i kierunki realizacji polityki kryminalnej państwa. Ogólne wytyczne dotyczące pracy prokuratury w tym zakresie przedstawia Prokuratorowi Generalnemu.”

- 3) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

„Art. 2a

1. Prokurator Generalny przedkłada Sejmowi coroczne sprawozdania z działalności prokuratury i wynikających z niej istotnych problemach oraz z realizacji polityki kryminalnej państwa.
2. Prezydent, Prezydium Sejmu i Minister Sprawiedliwości mogą w każdym czasie żądać od Prokuratora Generalnego przedstawienia na posiedzeniu Sejmu sprawozdania lub informacji, w tym na temat zagrożeń przestępczością i innymi zjawiskami patologii społecznej.
3. Sejm rozpatruje przedłożone sprawozdanie i po zapoznaniu się z opinią Ministra Sprawiedliwości podejmuje uchwałę o jego przyjęciu lub odrzuceniu.”;

- 4) w art. 3 ust. 1 pkt 5a wyrazy „Prokurator Krajowy” zastępuje się wyrazami „Prokurator Generalny”;

- 5) w art. 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prokuratorami powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury są prokuratorzy Prokuratury Generalnej, prokuratur okręgowych i rejonowych.”;

- 6) w art. 8 ust. 5 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Informację o wydaniu polecenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, niezwłocznie przekazuje się prokuratorowi bezpośrednio przełożonemu nad prokuratorem, któremu je wydano.”;

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 213, poz. 1802, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2005 r. Nr 130, poz. 1085, Nr 167, poz. 1398 i Nr 169, poz. 1410 i 1417, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i 1592 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 431, Nr 73, poz. 484, Nr 85, poz. 571, Nr 64, poz. 432 i Nr 136, poz. 959.

7) w art. 8a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach prokurator przełożony uprawniony jest do zmiany lub uchylecia decyzji prokuratora podległego, o czym niezwłocznie informuje Prokuratora Generalnego.”;

8) w art. 8b:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach prokurator przełożony może przejmować sprawy prowadzone przez prokuratorów podległych i wykonywać ich czynności, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.”;

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. O przejęciu sprawy w warunkach, o których mowa w przepisie poprzedzającym, prokurator przełożony niezwłocznie informuje Prokuratora Generalnego.”;

9) art. 10 otrzymuje w brzmieniu:

„Art. 10

1. Prokuratura Generalna jest finansowana z budżetu państwa, w którym stanowi odrębną część.
2. Organizację Prokuratury Generalnej, w zakresie nieuregulowanym ustawą, określa statut nadawany w drodze zarządzenia przez Ministra Sprawiedliwości, na wniosek Prokuratora Generalnego.

10) dodaje się art. 10a-10e w brzmieniu:

„Art. 10a

1. Prokuratora Generalnego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej spośród trzech kandydatów wskazanych przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.
2. Kandydaci na urząd Prokuratora Generalnego są przedstawiani spośród sędziów Izby Karnej Sądu Najwyższego, sędziów wydziałów karnych sądów apelacyjnych lub prokuratorów Prokuratury Generalnej, po zasięgnięciu opinii Ministra Sprawiedliwości, Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracami Izby Karnej Sądu Najwyższego, prezesów sądów apelacyjnych oraz zgromadzenia prokuratorów Prokuratury Generalnej z udziałem prokuratorów okręgowych kierujących prokuratorami okręgowymi.

Art. 10b

1. Kadencja Prokuratora Generalnego trwa 7 lat.
2. Ta sama osoba może być Prokuratorem Generalnym tylko raz.

Art. 10c

1. Prezydent odwołuje Prokuratora Generalnego przed upływem okresu, na jaki został powołany, jeżeli:
 - 1) zrzekł się on wykonywania obowiązków,
 - 2) stał się on trwale niezdolny do pełnienia obowiązków na skutek choroby, ułomności lub upadku sił - stwierdzonych orzeczeniem lekarskim,
 - 3) Trybunał Stanu orzekł wobec niego zakaz zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwowych.
2. Prezydent odwołuje Prokuratora Generalnego również na wniosek Sejmu w przypadku odrzucenia sprawozdań, o których mowa w art. 2a ust. 1 i 2. Sejm podejmuje uchwałę w tej sprawie na wniosek Marszałka Sejmu lub grupy co najmniej 35 posłów, większością 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.”;

Art. 10d

1. Prokurator Generalny kieruje działalnością prokuratury osobiście bądź przez czterech zastępców Prokuratora Generalnego, wydając zarządzenia, wytyczne i polecenia. Akty, o których mowa w zdaniu pierwszym, nie mogą dotyczyć treści czynności procesowych.
2. Uprawnienia Prokuratora Generalnego wynikające z ustawy może również wykonywać upoważniony przez niego zastępca Prokuratora Generalnego.

Art. 10e

1. Zastępców Prokuratora Generalnego powołuje, spośród prokuratorów Prokuratury Generalnej, i odwołuje z tych stanowisk – Minister Sprawiedliwości na wniosek Prokuratora Generalnego.
2. Jednym z zastępców Prokuratora Generalnego jest Naczelny Prokurator Wojskowy, którego powołuje, spośród prokuratorów Naczelnej Prokuratury Wojskowej, i odwołuje Minister Sprawiedliwości, na wniosek Prokuratora Generalnego zgłoszony w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej. Naczelny Prokurator Wojskowy kieruje w zastępstwie Prokuratora Generalnego działalnością wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury.”

11) w art. 11:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prokurator Generalny zasięga od Komendanta Głównego Policji oraz od Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego informacji o każdym z kandydatów do objęcia stanowiska prokuratora, z zastrzeżeniem ust. 4. Informacje o kandydacie do objęcia stanowiska prokuratora uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla informacji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego.”;

b) dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W stosunku do kandydatów, o których mowa w ust. 2, mogą zostać przeprowadzone badania psychologiczne; o skierowaniu na nie decyduje Prokurator Generalny.”;

c) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Przedstawiając informację, o której mowa w ust. 3, Komendant Główny Policji oraz Szef ABW przekazują Prokuratorowi Generalnemu wszystkie zebrane materiały służące do sporządzenia informacji.

6. Prokurator Generalny, przed rozpatrzeniem kandydatury, zawiadamia kandydata na stanowisko prokuratorskie o informacji uzyskanej od Komendanta Głównego Policji oraz Szefa ABW.”;

12) art. 12 skreśla się;

13) w art. 13:

a) w ust. 2 skreśla się wyraz „apelacyjnego, ”;

b) skreśla się ust. 4;

14) w art. 14a:

a) w ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej może być powołany ten, kto spełniając warunki do objęcia stanowiska prokuratora prokuratury powszechnej ma co najmniej dziesięcioletni staż na stanowisku prokuratora lub sędziego, w tym nie mniej niż sześćioletni okres pracy na stanowisku prokuratora prokuratury okręgowej, Naczelnej Prokuratury Wojskowej, prokuratora wojskowej prokuratury okręgowej lub prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, sędziego sądu apelacyjnego lub okręgowego bądź wojskowego sądu okręgowego albo co najmniej przez okres dwunastu lat przed powołaniem wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na stanowisko prokuratora prokuratury okręgowej może być powołany ten, kto spełniając warunki do objęcia stanowiska prokuratora prokuratury powszechnej ma co najmniej ośmioletni staż na stanowisku prokuratora lub sędziego, w tym nie mniej niż czteroletni okres pracy na stanowisku prokuratora prokuratury rejonowej, prokuratora wojskowej prokuratury okręgowej lub

prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, sędziego sądu okręgowego lub wojskowego sądu okręgowego albo co najmniej przez okres dziesięciu lat przed powołaniem wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza. Wymagania odnośnie stażu i okresu pracy nie dotyczą sędziego sądu apelacyjnego.”;

c) skreśla się ust. 3;

d) w ust. 4 wyrazy „w ust. 1-3” zastępuje się wyrazami „w ust. 1-2”;

15) w art. 16 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prokurator Generalny może odwołać prokuratora jednostki organizacyjnej prokuratury, jeżeli prokurator, mimo dwukrotnego ukarania przez sąd dyscyplinarny karą wymienioną w art. 67 ust. 1 pkt 2-4 lub art. 113 pkt 2-4, popełnił przewinienie służbowe, a w tym dopuścił się oczywistej obrazy przepisów prawa lub uchybił godności urzędu prokuratorskiego; przed podjęciem decyzji Prokurator Generalny wysłuchuje wyjaśnień prokuratora, chyba że nie jest to możliwe, oraz zasięga odpowiednio opinii zebrania prokuratorów Prokuratury Generalnej lub Naczelnej Prokuratury Wojskowej albo opinii właściwego zgromadzenia prokuratorów w prokuraturze okręgowej.”;

16) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17.

1. Powszechnymi jednostkami organizacyjnymi prokuratury są: Prokuratura Generalna oraz prokuratury okręgowe i rejonowe.
2. Prokuraturą Generalną kieruje Prokurator Generalny, który jest przełożonym prokuratorów powszechnych i wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.
3. W Prokuraturze Generalnej tworzy się 100 stanowisk prokuratora Prokuratury Generalnej w stanie czynnym, z zastrzeżeniem art. 10d ust. 1.
4. Prokuraturą okręgową kieruje prokurator okręgowy. Prokurator okręgowy jest prokuratorem przełożonym prokuratorów prokuratury okręgowej oraz prokuratorów prokuratur rejonowych na obszarze działania prokuratury okręgowej.
5. Prokuraturą rejonową kieruje prokurator rejonowy. Prokurator rejonowy jest prokuratorem przełożonym prokuratorów prokuratury rejonowej.
6. Zastępca prokuratora okręgowego kieruje prokuraturą okręgową w zakresie ustalonym przez prokuratora okręgowego i w tym zakresie jest prokuratorem przełożonym prokuratorów prokuratury okręgowej oraz prokuratorów prokuratur rejonowych na obszarze działania prokuratury okręgowej.
7. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio do prokuratora rejonowego na obszarze działania prokuratury rejonowej.
8. Prokuraturą okręgową tworzy się dla obszaru właściwości co najmniej dwóch prokuratur rejonowych. Prokuraturą rejonową tworzy się dla jed-

nej lub większej liczby gmin; w uzasadnionych przypadkach może być utworzona więcej niż jedna prokuratura rejonowa w obrębie tej samej gminy.

9. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, w uzgodnieniu z Prokuratorem Generalnym, tworzy i znosi prokuratury apelacyjne, okręgowe i rejonowe oraz ustala ich siedziby i obszary właściwości.
10. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, w uzgodnieniu z Prokuratorem Generalnym, może określić właściwość powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w sprawach o poszczególne rodzaje przestępstw niezależnie od miejsca ich popełnienia, oraz w sprawach cywilnych, administracyjnych, w sprawach o wykroczenia, a także w innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw, mając na względzie skuteczne zwalczanie przestępczości i zapewnienie sprawności postępowania - niezależnie od ogólnej właściwości powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.
11. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, w uzgodnieniu z Prokuratorem Generalnym, może tworzyć poza siedzibą prokuratury, a także znosić, ośrodki zamiejscowe prokuratur okręgowych lub rejonowych.
12. Pracownicy zniesionego ośrodka zamiejscowego przechodzą do prokuratury, której ośrodek zamiejscowy został zniesiony.
13. W Prokuraturze Generalnej tworzy się biura. W ramach biur mogą być tworzone - w zależności od potrzeb - wydziały lub inne komórki organizacyjne, w tym zamiejscowe. W prokuraturach okręgowych mogą być tworzone wydziały oraz - samodzielne lub wchodzące w skład wydziałów - działy. W prokuraturach rejonowych mogą być tworzone działy lub sekcje.
14. Biurami Prokuratury Generalnej kierują dyrektorzy, wydziałami biur Prokuratury Generalnej oraz wydziałami w prokuraturach okręgowych - naczelnicy, a działami w prokuraturach apelacyjnych, okręgowych i rejonowych, sekcjami w prokuraturach rejonowych oraz ośrodkami zamiejscowymi prokuratur okręgowych i rejonowych - kierownicy. W zależności od potrzeb, dyrektorzy i naczelnicy wydziałów biur Prokuratury Generalnej mogą mieć zastępców. W prokuraturach rejonowych o obsadzie kadrowej nieprzekraczającej 6 prokuratorów komórkami organizacyjnymi mogą kierować bezpośrednio prokurator rejonowy lub jego zastępca.”;
15. Wojskowymi jednostkami organizacyjnymi prokuratury są: Naczelna Prokuratura Wojskowa, wojskowe prokuratury okręgowe oraz wojskowe prokuratury garnizonowe. W miarę potrzeby mogą być tworzone inne rodzaje wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury.
16. Naczelną Prokuraturą Wojskową kieruje Naczelny Prokurator Wojskowy. Naczelny Prokurator Wojskowy jest prokuratorem przełożonym prokuratorów Naczelnej Prokuratury Wojskowej oraz pozostałych prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury.
17. Wojskową prokuraturą okręgową kieruje wojskowy prokurator okręgowy. Wojskowy prokurator okręgowy jest prokuratorem przełożonym prokuratorów wojskowej prokuratury okręgowej oraz wojskowych prokuratorów garnizonowych i prokuratorów wojskowych prokuratur garnizonowych na obszarze działania wojskowej prokuratury okręgowej.

18. Wojskową prokuraturą garnizonową kieruje wojskowy prokurator garnizonowy. Wojskowy prokurator garnizonowy jest prokuratorem przełożonym prokuratorów wojskowej prokuratury garnizonowej.
19. Zastępca Naczelnego Prokuratora Wojskowego, wojskowego prokuratora okręgowego, wojskowego prokuratora garnizonowego i kierownika innej wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury kieruje daną jednostką w zakresie ustalonym przez jej kierownika i w tym zakresie jest prokuratorem przełożonym prokuratorów danej wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury oraz prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury niższego stopnia na obszarze działania danej jednostki.
20. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym tworzy i znosi wojskowe jednostki organizacyjne prokuratury oraz ustala ich siedziby i terytorialny zakres działania.”;

17) art. 17a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prawo wydawania poleceń co do treści czynności, o których mowa w art. 8 ust. 2, przysługuje prokuratorom przełożonym oraz - w zakresie zleconych czynności:

- 1) dyrektorom biur Prokuratury Generalnej - w stosunku do podległych prokuratorów pełniących czynności w tych biurach oraz prokuratorów okręgowych i rejonowych,
- 2) naczelnikom wydziałów biur Prokuratury Generalnej - w stosunku do prokuratorów pełniących czynności w tych wydziałach,
- 3) naczelnikom wydziałów i kierownikom działów oraz samodzielnych działów i ośrodków zamiejscowych prokuratur okręgowych - w stosunku do prokuratorów pełniących czynności w tych wydziałach (działach, samodzielnych działach) oraz prokuratorów rejonowych,
- 4) kierownikom ośrodków zamiejscowych prokuratur rejonowych - w stosunku do prokuratorów pełniących czynności w tych ośrodkach.

Przepisy art. 8 ust. 2-5 stosuje się odpowiednio.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do zastępców dyrektorów i naczelników wydziałów biur Prokuratury Generalnej wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Prokuratorami bezpośrednio przełożonymi są:

- 1) Prokurator Generalny - w stosunku do swoich zastępców, dyrektorów biur Prokuratury Generalnej oraz prokuratorów okręgowych,
- 2) zastępcy Prokuratora Generalnego, z wyłączeniem Naczelnego Prokuratora Wojskowego i Dyrektora Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Instytutu Pamięci Narodowej, w zakresie zleconych czynności - w stosunku do prokurato-

rów pełniących czynności w Prokuraturze Generalnej oraz prokuratorów okręgowych,

- 3) Naczelnny Prokurator Wojskowy oraz, w zakresie zleconych czynności, jego zastępca - w stosunku do prokuratorów Naczelnej Prokuratury Wojskowej oraz wojskowych prokuratorów okręgowych i kierowników innych, równorzędnych, wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury,
- 4) prokuratorzy okręgowi i wojskowi prokuratorzy okręgowi oraz, w zakresie zleconych czynności, ich zastępcy - w stosunku do prokuratorów pełniących czynności w danej jednostce oraz w stosunku do kierowników jednostek organizacyjnych prokuratury bezpośrednio niższego stopnia na obszarze działania danej jednostki, z zastrzeżeniem pkt 5,
- 5) kierownicy ośrodków zamiejscowych prokuratur okręgowych oraz, w zakresie zleconych czynności, ich zastępcy - w stosunku do prokuratorów pełniących czynności w danym ośrodku oraz prokuratorów rejonowych na obszarze działania danego ośrodka zamiejscowego prokuratury okręgowej,
- 6) prokuratorzy rejonowi i wojskowi prokuratorzy garnizonowi oraz, w zakresie zleconych czynności, ich zastępcy - w stosunku do prokuratorów, odpowiednio, danej prokuratury rejonowej lub wojskowej prokuratury garnizonowej,
- 7) kierownicy ośrodków zamiejscowych prokuratur rejonowych - w stosunku do prokuratorów pełniących czynności w danym ośrodku.

4. Prokurator pełniący funkcję kierownika komórki organizacyjnej w danej prokuraturze jest zwierzchnikiem służbowym w stosunku do prokuratorów pełniących czynności w tej komórce.”;

18) w art. 17b ust. 2 wyrazy „Prokurator apelacyjny i odpowiednio prokurator okręgowy” zastępuje się wyrazami „Właściwy prokurator”;

19) w art. 18:

- a) w ust. 1 po wyrazach „Minister sprawiedliwości ustala, w drodze rozporządzenia, ” dodaje się wyrazy „w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym, ”;
- b) w ust. 2 wyrazy „Minister Sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Prokurator Generalny”;
- c) w ust. 3 po wyrazach „Ministrem Obrony Narodowej” dodaje się wyrazy „i Prokuratorem Generalnym”;
- d) w ust. 3a wyrazy „Minister Sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Prokurator Generalny”;

20) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19

1. W Prokuraturze Generalnej działa zgromadzenie prokuratorów, które składa się z prokuratorów Prokuratury Generalnej, oraz delegatów prokuratorów prokuratur okręgowych i rejonowych działających na obszarze właściwości prokuratury okręgowej. Delegatów prokuratorów prokuratur okręgowych i rejonowych, w liczbie równej liczbie prokuratorów Prokuratury Generalnej, wybierają na okres dwóch lat, po połowie, zebrania prokuratorów prokuratur okręgowych i prokuratorów prokuratur rejonowych; Prokurator Generalny ustala regulamin wyboru delegatów.
2. Przewodniczącym zgromadzenia prokuratorów Jest prokurator Generalny.
3. Posiedzenie zgromadzenia prokuratorów zwołuje Prokurator Generalny z inicjatywy własnej, kolegium prokuratury okręgowej albo jednej piątej liczby członków zgromadzenia.”;

21) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20

Zgromadzenie prokuratorów:

- 1) wysłuchuje informacji prokuratora okręgowego o działalności prokuratur i pracy prokuratorów oraz wyraża opinię w tym zakresie,
- 2) ustala liczbę i wybiera dwie trzecie liczby członków kolegium prokuratury okręgowej,
- 3) wybiera przedstawiciela do Rady Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym,
- 4) wybiera członków sądów dyscyplinarnych,
- 5) rozpatruje sprawozdania z działalności kolegiów prokuratury okręgowej,
- 6) wyraża opinie o kandydatach na prokuratora okręgowego i prokuratorów rejonowych,
- 7) wyraża opinie w innych sprawach przedstawionych przez prokuratora okręgowego lub kolegium prokuratury okręgowej.”;

22) art. 21-24 otrzymują brzmienie:

„Art. 21

1. Kolegium prokuratury okręgowej składa się z czterech do dziesięciu członków, wybieranych w dwóch trzecich przez zgromadzenie prokuratorów, a w jednej trzeciej powołanych przez prokuratora okręgowego spośród prokuratorów. Przewodniczącym kolegium prokuratury okręgowej jest prokurator okręgowy.
2. Kadencja kolegium prokuratury okręgowej trwa dwa lata.
3. Posiedzenia kolegium prokuratury okręgowej zwołuje prokurator okręgowy z własnej inicjatywy lub na wniosek jednej trzeciej liczby członków kolegium.

Art. 22

Kolegium prokuratury okręgowej:

- 1) rozpatruje wnioski wynikające z wizytacji i lustracji prokuratur,
- 2) wyraża opinię o kandydatach na prokuratorów prokuratury okręgowej,
- 3) wyraża opinię w przedmiocie odwołania prokuratora prokuratury okręgowej,
- 4) wyraża opinię w innych sprawach przedstawionych przez prokuratora okręgowego.

Art. 22a

1. Kolegium prokuratury rejonowej składa się z czterech do dziesięciu członków wybieranych w dwóch trzecich przez zebranie prokuratorów prokuratury rejonowej, a w jednej trzeciej powołanych przez prokuratora rejonowego spośród podległych mu prokuratorów. Przewodniczącym kolegium prokuratury rejonowej jest prokurator rejonowy.
2. Prokurator Generalny ustala regulamin wyboru delegatów, o których mowa w ust. 1.
3. Kadencja kolegium prokuratury okręgowej trwa dwa lata.
4. Posiedzenie kolegium prokuratury rejonowej zwołuje prokurator rejonowy z własnej inicjatywy lub na wniosek jednej trzeciej liczby członków kolegium.

Art. 22b

Kolegium prokuratury rejonowej:

- 1) rozpatruje wnioski wynikające z wizytacji i lustracji prokuratur,
- 2) wyraża opinię o kandydatach na asesorów prokuratorów oraz prokuratorów prokuratur rejonowych,
- 3) wyraża opinię w przedmiocie odwołania prokuratora prokuratury rejonowej,
- 4) wyraża opinię w innych sprawach przedstawionych przez prokuratora rejonowego.”;

Art. 23

1. Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym składa się: z trzech przedstawicieli wybranych przez zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej, przedstawiciela wybranego przez zebranie prokuratorów Naczelnej Prokuratury Wojskowej, przedstawiciela wybranego przez zebranie prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, przedstawicieli wybranych przez zgromadzenia prokuratorów w prokuraturach okręgowych - po jednym z każdej prokuratury okręgowej - oraz trzech prokuratorów powołanych przez Prokuratora Generalnego. Wybory prokuratorów na zebraniach odbywają się według regulaminów uchwalonych przez te zebrania. Przewodniczącym Rady jest Prokurator Generalny.
2. Kadencja Rady trwa dwa lata.
3. Posiedzenia Rady zwołuje Prokurator Generalny z własnej inicjatywy lub na wniosek jednej trzeciej liczby członków Rady.
4. Rada działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.

Art. 24

1. Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym wyraża opinię w sprawach podejmowanych z własnej inicjatywy lub przedstawionych przez Prokuratora Generalnego, a w szczególności dotyczących:
 - 1) projektów wytycznych i zarządzeń Prokuratora Generalnego,
 - 2) stanu i rozwoju kadry prokuratorskiej oraz kierunków szkolenia prokuratorów, asesorów i aplikantów,
 - 3) okresowych ocen realizacji zadań prokuratury,
 - 4) kierunków działań w celu doskonalenia kwalifikacji zawodowych prokuratorów oraz poziomu ich pracy,
 - 5) kandydatów na Dyrektora Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury spośród prokuratorów.
2. Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym ustala także ogólną liczbę członków sądów dyscyplinarnych oraz wskazuje liczbę członków sądów dyscyplinarnych wybieranych przez zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej i zgromadzenia prokuratorów w prokuraturach okręgowych.
3. Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym wskazuje 2 członków Rady Programowej Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury.”;

23) dodaje się art. 28a w brzmieniu:

„Art. 28a

1. Zgodę na publiczne rozpowszechnienie wiadomości z postępowania przygotowawczego wydaje Prokurator Generalny, na wniosek prokuratora nadzorującego postępowanie.
2. Wiadomości podlegające rozpowszechnieniu mogą dotyczyć wszczęcia i zamknięcia postępowania przygotowawczego, sporządzenia i ogłoszenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów, ujęcia podejrzanego, wystąpienia do sądu z wnioskiem o zastosowanie środka zapobiegawczego, skierowania do sądu aktu oskarżenia. Rozpowszechnianie wiadomości, o których mowa w zdaniu pierwszym, powinno dokonywać się z uwzględnieniem gwarancji procesowych oraz poszanowaniem godności i innych dóbr osobistych stron postępowania karnego.
3. Zakazuje się rozpowszechniania wiadomości o treści materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przygotowawczym.”

24) w art. 46a ust. 3 wyrazy „Minister Sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Prokurator Generalny”;

25) w art. 49 ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

- „4. O zamiarze podjęcia dodatkowego zatrudnienia, o którym mowa w ust. 1, a także o podjęciu innego zajęcia lub sposobu zarobkowania, prokurator prokuratury rejonowej zawiadamia właściwego prokuratora okręgowego, a prokuratorzy Prokuratury Generalnej i prokuratorzy okręgowi - Prokuratora Generalnego.

5. Właściwy prokurator okręgowy w stosunku do podległego mu prokuratora, a Prokurator Generalny w stosunku do prokuratora Prokuratury Generalnej i prokuratora okręgowego wydaje decyzję o sprzeciwie wobec zamiaru podjęcia zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w szkole wyższej, jeżeli uzna, że będzie ono przeszkadzało w pełnieniu obowiązków prokuratora, oraz wobec podejmowania lub kontynuowania innego zajęcia, które przeszkadza w pełnieniu obowiązków prokuratora albo przynosi ujmę godności jego urzędu lub osłabia zaufanie do jego bezstronności.”;

26) w art. 49a ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie

„2. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, prokuratorzy składają odpowiednio właściwemu prokuratorowi okręgowemu, wojskowemu prokuratorowi okręgowemu, naczelnikowi oddziałowej komisji lub naczelnikowi oddziałowego biura lustracyjnego, który dokonuje analizy danych zawartych w oświadczeniach w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku.

3. Zastępcy Prokuratora Generalnego, Dyrektor Biura Lustracyjnego, prokuratorzy Prokuratury Generalnej, prokuratorzy Naczelnej Prokuratury Wojskowej, prokuratorzy Głównej Komisji, prokuratorzy Biura Lustracyjnego, prokuratorzy okręgowi, wojskowi prokuratorzy okręgowi oraz naczelnicy oddziałowych komisji i naczelnicy oddziałowych biur lustracyjnych oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składają Prokuratorowi Generalnemu, który dokonuje analizy danych zawartych w oświadczeniach w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku.”;

27) w art. 50:

a) w ust. 1 po wyrazach „Prokurator Generalny” dodaje się wyrazy „, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, ”;

b) w ust. 2 skreśla się wyrazy „apelacyjny i”;

c) w ust. 2a po wyrazach „Prokurator Generalny” dodaje się wyrazy „, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, ”;

d) w ust. 4 wyraz „Krajowej” zastępuje się wyrazem „Generalnej”;

e) ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Po trzech miesiącach delegowania do Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Generalnej do czynności prokuratorskich, na pozostały okres delegacji prokuratorowi prokuratury okręgowej przysługuje wynagrodzenie w stawce podstawowej takie jak prokuratorowi Prokuratury Generalnej, a prokuratorowi prokuratury rejonowej takie jak prokuratorowi

prokuratury okręgowej, chyba że dotychczasowe wynagrodzenie jest wyższe od przysługującego w Prokuraturze Generalnej.”

f) w ust. 6b wyraz „Krajowej” zastępuje się wyrazem „Generalnej”;

g) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W okresie delegowania, ze względu na charakter pracy i zakres wykonywanych zadań, prokuratorowi może być przyznany przez Prokuratora Generalnego dodatek specjalny w kwocie nieprzekraczającej 40 % łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego. Dodatek przyznaje się na czas określony, a w indywidualnych wypadkach - także na czas nieokreślony. Dodatek specjalny nie przysługuje prokuratorowi prokuratury okręgowej delegowanemu do Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Generalnej. Łączna kwota wynagrodzenia zasadniczego i dodatku specjalnego prokuratora prokuratury rejonowej delegowanego do Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej nie może przekraczać wynagrodzenia zasadniczego prokuratora prokuratury okręgowej delegowanego do tego Biura.”;

h) w ust. 10 po wyrazach „Minister Sprawiedliwości określi, ” dodaje się wyrazy „w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym, ”;

28) w art. 50a:

a) w ust. 4 wyrazy „Ministra Sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Prokuratora Generalnego”;

b) w ust. 5 po wyrazach „Ministrowi Sprawiedliwości” dodaje się wyrazy „, Prokuratorowi Generalnemu”

c) w ust. 7 po wyrazach „w porozumieniu z” dodaje się wyrazy „Prokuratorem Generalnym i”;

29) w art. 51a ust. 2

a) skreśla się pkt 2;

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) Prokurator Generalny - z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej prokuratora okręgowego, prokuratora Prokuratury Generalnej, Pierwszego zastępcy Prokuratora Krajowego, zastępcy Prokuratora Generalnego, Dyrektora Głównej Komisji, Dyrektora Biura Lustracyjnego, prokuratora delegowanego do wykonywania czynności w Ministerstwie Sprawiedliwości oraz Naczelnego Prokuratora Wojskowego, w sytuacji gdy wymie-

niony nie jest uprawniony do odpowiednich świadczeń odszkodowawczych z tytułu pełnienia czynnej służby wojskowej,”;

- 30) w art. 51b ust. 5 wyrazy „Ministra Sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Prokuratora Generalnego”;
- 31) w art. 58 ust. 3 po wyrazach „w porozumieniu z” dodaje się wyrazy „Prokuratorem Generalnym i”;
- 32) w art. 62
 - a) w ust. 1 wyraz „Krajowej” zastępuje się wyrazem „Generalnej”;
 - b) w ust. 11 wyraz „Krajowej” zastępuje się wyrazem „Generalnej”;
- 33) w art. 62b po wyrazach „w porozumieniu z” dodaje się wyrazy „Prokuratorem Generalnym i”;
- 34) w art. 62c po wyrazach „Ministrem Sprawiedliwości” dodaje się wyrazy „i Prokuratorem Generalnym”;
- 35) w art. 67 ust. 2 skreśla się wyrazy „, w kolegium prokuratury apelacyjnej”;
- 36) art. 69 otrzymuje brzmienie:

„Art. 69

Przełożonym dyscyplinarnym jest w stosunku do prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury Prokurator Generalny oraz prokurator okręgowy w stosunku do prokuratorów prokuratury okręgowej i prokuratur rejonowych na obszarze działania prokuratury okręgowej. W stosunku do prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury przełożonym dyscyplinarnym jest Naczelny Prokurator Wojskowy.”;
- 37) w art. 71 ust. 2a wyraz „apelacyjnego” zastępuje się wyrazem „okręgowego”;
- 38) w art. 90 po wyrazach „Minister Sprawiedliwości” dodaje się wyrazy „ w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym”;
- 39) w art. 91:
 - a) ust. 3 i 3a wyraz „apelacyjny” zastępuje się wyrazem „okręgowy”;
 - b) w ust. 4 wyraz „apelacyjnego” zastępuje się wyrazem „okręgowego”;
 - c) w ust. 5 i 6 po wyrazach „Minister Sprawiedliwości” dodaje się wyrazy „ w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym”;
- 40) w art. 92 wyraz „apelacyjnego” zastępuje się wyrazem „okręgowego”;
- 41) w art. 94 ust. 2 wyraz „apelacyjny” zastępuje się wyrazem „okręgowy”;

- 42) w art. 94a i 94b ust. 1 wyrazy „Prokurator apelacyjny, na wniosek prokuratora okręgowego” zastępuje się wyrazami „Prokurator okręgowy, na wniosek prokuratora rejonowego”;
- 43) w art. 94b ust. 2 wyraz „apelacyjnego” zastępuje się wyrazem „okręgowego”;
- 44) art. 97 otrzymuje brzmienie:

„Art. 97

Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady i tryb mianowania, zmiany warunków pracy oraz rozwiązywania stosunku pracy, a także szczegółowe obowiązki związane z zajmowaniem stanowiska aplikanta, organizację aplikacji prokuratorskiej, zakres egzaminu prokuratorskiego, skład komisji egzaminacyjnej, sposób powoływania jej członków, wysokość ich wynagrodzenia i postępowanie komisji egzaminacyjnej, a dla wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury - Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej i Prokuratorem Generalnym.”;

- 45) w art. 100a:
 - a) w ust. 4 wyraz „Krajowej” zastępuje się wyrazem „Generalnej”;
 - b) w ust. 9 po wyrazach „Minister Sprawiedliwości” dodaje się wyrazy „w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym”;
 - c) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia asystentów prokuratorów, uwzględniając poziom wynagrodzeń prokuratorów i urzędników prokuratur oraz zasadę różnicowania wynagrodzenia asystentów prokuratorów w zależności od tego, czy zatrudnieni są w prokuraturze rejonowej czy okręgowej.”;
 - d) w ust. 13 wyraz „Krajowej” zastępuje się wyrazem „Generalnej”;
- 46) w art. 100b ust. 2 po wyrazach „Minister Sprawiedliwości” dodaje się wyrazy „w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym”;
- 47) w art. 100c:
 - a) w ust. 7 po wyrazach „Minister Sprawiedliwości” dodaje się wyrazy „w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym”;

- b) po wyrazach „w porozumieniu z” dodaje się wyrazy „Prokuratorem Generalnym i”;
- 48) w art. 108 ust. 3 po wyrazach „Ministrem Sprawiedliwości” dodaje się wyrazy „i Prokuratorem Generalnym”;
- 49) w art. 109 ust. 1 po wyrazach „Prokuratorowi Generalnemu” dodaje się wyrazy „, Ministrowi Sprawiedliwości”;
- 50) w art. 115 ust. 5 po wyrazach „Ministrem Obrony Narodowej” dodaje się wyrazy „i Prokuratorem Generalnym”;
- 51) w art. 116:
 - a) w ust. 2 pkt 1 i ust. 3 wyraz „Krajowej” zastępuje się wyrazem „Generalnej”;
 - b) w ust. 6 po wyrazach „Rada Ministrów” dodaje się wyrazy „w uzgodnieniu z Prokuratorem Generalnym”.

Art. 2

1. Pierwszego powołania Prokuratora Generalnego Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej dokonuje w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Kandydaci na urząd Prokuratora Generalnego są przedstawiani Prezydentowi RP przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego spośród sędziów Izby Karnej Sądu Najwyższego i sędziów wydziałów karnych sądów apelacyjnych, po zasięgnięciu opinii Ministra Sprawiedliwości, Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracami Izby Karnej Sądu Najwyższego, prezesów sądów apelacyjnych oraz przewodniczących zgromadzeń prokuratorów działających w prokuraturach apelacyjnych na podstawie dotychczasowych przepisów.
3. Do czasu powołania Prokuratora Generalnego i zastępców Prokuratora Generalnego, jego zadania wykonują Minister Sprawiedliwości i dotychczasowi zastępcy Prokuratora Generalnego.

Art. 3

1. Prokurator Generalny w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości zorganizuje Prokuraturę Generalną, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. W terminie, o którym mowa w ust. 1, likwidacji ulegają Prokuratura Krajowa i prokuratury apelacyjne. Powołani na stanowiska prokuratorów tych jednostek prokuratury prokuratorzy stają się z mocy ustawy prokuratorami w dyspozycji Prokuratora Generalnego, zachowując prawo do wynagrodzenia zasadniczego w stawce podstawowej, przewidzianego dla prokuratora danej jednostki.

Art. 4

1. W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, Minister Sprawiedliwości przygotowuje projekt zarządzenia w sprawie nadania statutu Prokuratorze Generalnej, w którym określi strukturę organizacyjną, zakres oraz zasady działania Prokuratury Generalnej i przekaże go do zaopiniowania nowo powołanemu Prokuratorowi Generalnemu.
2. Prokurator Generalny wyraża opinię o projekcie zarządzenia w sprawie nadania statutu Prokuratorze Generalnej w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu.
3. Minister Sprawiedliwości wydaje właściwe zarządzenie w terminie 7 dni od dnia otrzymania opinii Prokuratora Generalnego, o której mowa w ust. 1.

Art. 5

1. Prokurator Generalny może, po zasięgnięciu opinii Ministra Sprawiedliwości, powołać prokuratorów Prokuratury Generalnej spośród prokuratorów w dyspozycji Prokuratora Generalnego, a także spośród prokuratorów prokuratur okręgowych. Przepis art. 14a ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, stosuje się odpowiednio.
2. Prokuratorzy w dyspozycji Prokuratora Generalnego, którzy nie zostaną powołani na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej w trybie ust. 1, mogą ubiegać się o powołanie na stanowisko prokuratora prokuratury okręgowej.
3. Prokuratorzy w dyspozycji Prokuratora Generalnego, którzy w terminie 3 miesięcy od dnia zorganizowania Prokuratury Generalnej nie zostaną powołani na stanowiska, o których mowa w ust. 1 i 2 zostają zwolnieni ze służby. Prokuratorzy, którzy w dniu zwolnienia spełniają przesłanki przeniesienia w stan spoczynku, mogą skorzystać z tego uprawnienia.

Art. 6

Postępowania karne prowadzone w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy przez Prokuraturę Krajową lub przez prokuratury apelacyjne zostają przekazane prokuratorom okręgowym, zgodnie z właściwością miejscową.

Art. 7

Do czasu zorganizowania Prokuratury Generalnej, uprawnienia przysługujące zgromadzeniu prokuratorów wykonują organizacje społeczne lub zawodowe prokuratorów o zasięgu ogólnokrajowym, zarejestrowane przed dniem 21 października 2007 r.

Art. 8

Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie pozostają w mocy dotychczasowe przepisy wykonawcze, jeżeli nie są z nią sprzeczne, nie dłużej jednak niż 18 miesięcy.

Art. 9

W ustawie z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 925 z późn. zm.) w art. 1 ust. 1 dodaje się pkt 4a w brzmieniu „4a) Prokurator Generalny,”.

Art. 10

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Praktyka ostatnich dwóch lat pokazała, że łączenie w polskich realiach funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego – prowadząc do upolitycznienia prokuratury i jej działań, może okazać się szkodliwe dla demokratycznego państwa prawnego. W ostatnim czasie, postulat rozdzielenia tych funkcji był zgłaszany publicznie przez wielu naukowców, publicystów, a także polityków reprezentujących różne siły polityczne. Co więcej, za takim rozdzieleniem opowiada się także znacząca część środowiska prokuratorskiego.

Struktura organizacyjna prokuratury jest wieloszczeblowa i zbyt rozbudowana (są prokuratury rejonowe, prokuratury okręgowe, prokuratury apelacyjne, Prokuratura Krajowa oraz Prokurator Generalny i jego zastępcy). Biorąc pod uwagę fakt, że najistotniejsze dla stron postępowania decyzje prokuratorskie podlegają kontroli nie instancyjnej, a sądowej – wieloszczeblowość ta jest nieuzasadniona. W praktyce, tylko prokuratury rejonowe są jednostkami wykonawczymi, zaś prokuratury okręgowe, apelacyjne i Prokuratura Krajowa – jednostkami, przede wszystkim, nadzorczymi. W konsekwencji, ogromna liczba prokuratorów faktycznie nie prowadzi postępowań przygotowawczych, tylko nadzoruje podległe im prokuratury. Jest to struktura – z punktu widzenia teorii organizacji – wadliwa, kosztowna i niewydolna. Wielostopniowość nadzoru sprzyja ingerencjom (także politycznym) w pracę prokuratorów podległych.

Doświadczenia ostatnich dwóch lat, dobitnie pokazują, że prokuraturę wykorzystywano do osiągnięcia określonych politycznych i partykularnych celów. Mnożyć można przykłady nieuprawnionego przedostawiania do mediów, poprzez tzw. przecieki kontrolowane, informacji ze śledztw wykorzystywanych następnie do działań stricte propagandowych. Znane są również przypadki widowiskowych zatrzymań osób podejrzanych, dokonywane z ewidentnym naruszeniem podstawowych praw i wolności obywatelskich. Orzeczenia sądów, uwzględniające zażalenia zatrzymanych, niejednokrotnie potwierdzały, że dochodziło w tym zakresie do naruszeń prawa.

Niejednokrotnie informowano – za pośrednictwem wspomnianych „przecieków” i tendencyjnych nieraz konferencji prasowych – o ustaleniach śledztwa, wnikających głęboko w prywatność obywateli. Lekceważono zasadę domniemania niewinności. Prokuratura dowolnie i bezkarnie publicznie mogła przedstawiać swoje ustalenia i ich interpretacje, podczas gdy bezpośrednio zainteresowani (podejrzani) i ich obrońcy, związani byli tajemnicą śledztwa i nie mogli – pod rygorem odpowiedzialności karnej - przedstawić swojej wersji, swojej interpretacji, a nawet swoich wątpliwości.

Kolejną kwestią, na którą uskarżają się prokuratorzy (por. np. stanowisko Stowarzyszenia Prokuratorów RP) jest ograniczenie do minimum niezależności prokuratorów prowadzących sprawy, umożliwienie prokuratorom nadrzędnym, i w dodatku niekoniecznie bezpośrednio przełożonym ingerowanie w prowadzenie spraw. Powyższe zmiany ułatwiają polityczne naciski i rozmywiają odpowiedzialność.

Przedstawiony projekt nowelizacji ustawy o prokuraturze zmierza do:

- 1) rozdzielenia funkcji Prokuratora Generalnego i Ministra Sprawiedliwości, oraz do wprowadzenia innych jeszcze, dodatkowych zabezpieczeń instytucjonalnych, mających zapobiec możliwości upolitycznienia prokuratury i instrumentalnego jej wykorzystania w celach walki politycznej;
- 2) spłaszczenia i optymalizacji struktury organizacyjnej prokuratury, ułatwiającej jej sprawne funkcjonowanie, przesunięcie znacznej liczby prokuratorów z nadzoru nad

- innymi prokuratorami do prowadzenia postępowań przygotowawczych, a tym samym do przyspieszenia tych postępowań;
- 3) wyrównania praw prokuratury i obrony w zakresie informowania opinii publicznej o ustaleniach śledztw i dochodzeń, w okresie przed przekazaniem sprawy do rozstrzygnięcia przez niezawisły sąd;
 - 4) wzmocnienia niezależności prokuratora prowadzącego sprawę i uczynienia go odpowiedzialnym za podjęte decyzje procesowe.

Aktualny stan prawny, wedle którego Prokuratorem Generalnym jest Minister Sprawiedliwości, nie wynika z żadnej normy konstytucyjnej. To, że „funkcję Prokuratora Generalnego sprawuje Minister Sprawiedliwości” stanowi art. 1 ust. 2 ustawy o prokuraturze. Zatem rozdzielenie tej funkcji wymaga zmiany tego przepisu. Kolejne zaproponowane zmiany przepisów ustawy są jedynie konsekwencją tej zmiany.

Przeciwnicy rozdzielenia funkcji Prokuratora Generalnego i Ministra Sprawiedliwości podnoszą, jako argument, że zgodnie z Konstytucją to rząd jest odpowiedzialny m.in. za zapewnienie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa oraz porządek publiczny, a zatem rozdzielenie funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego pozbawiłoby rząd tak istotnego narzędzia, jakim jest prokuratura.

Nie jest to zarzut słuszny. Konstytucja w art. 146 ust. 4 pkt. 7 stanowi, że Rada Ministrów, „zapewnia bezpieczeństwo wewnętrzne państwa i porządek publiczny”. Jednak tenże przepis (art. 146 ust. 4) stanowi wyraźnie, że Rada Ministrów zapewnia to bezpieczeństwo i porządek na zasadach określonych w Konstytucji i ustawach. Zadania w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku, Rada Ministrów nie wykonuje jedynie poprzez Ministra Sprawiedliwości, ale także poprzez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i nadzorowane przez niego urzędy centralne (Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, BOR), a także poprzez szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

W odniesieniu do uprawnień Ministra Sprawiedliwości w powyższym zakresie, projekt nowelizacji nie pozbawia go wpływu na prokuraturę, a jedynie kompetencje te nieco inaczej określa. Wedle projektu, Minister Sprawiedliwości określa zasady i kierunki realizacji polityki kryminalnej państwa i daje ogólne wytyczne dotyczące pracy prokuratury (art. 2 ust. 2).

Minister Sprawiedliwości (podobnie jak Prezydent, czy Prezydium Sejmu) może w każdym czasie żądać od Prokuratora Generalnego przedstawienia na posiedzeniu Sejmu sprawozdania z działań prokuratury lub informacji, w tym na temat zagrożeń przestępczością i innymi zjawiskami patologii społecznej (art. 2a ust. 2). Ma także prawo opiniować takie sprawozdania dla Sejmu (art. 2 a ust. 3).

Minister Sprawiedliwości ma udział w opiniowaniu kandydata na stanowisko Prokuratora Generalnego (art. 10 a ust. 2), powołuje i odwołuje – na wniosek Prokuratora Generalnego – zastępców Prokuratora Generalnego (art. 10e ust. 1), a także Naczelnego Prokuratora Wojskowego (art. 10 e ust. 2).

Minister Sprawiedliwości nadaje, w formie zarządzenia statut Prokuraturze Generalnej (art.4). Tak więc, wpływ Ministra Sprawiedliwości na działalność prokuratury pozostaje duży, choć przenosi się na wyższy poziom ogólności. W szczególności Minister Sprawiedliwości, wedle projektu, nie ma wpływu na bieżącą działalność prokuratury, ani tym bardziej na postępowanie w konkretnych sprawach.

Likwidacji ulega Prokuratura Krajowa i prokuratury apelacyjne, a w ich miejsce tworzy się Prokuraturę Generalną. Prokurator Generalny jest powoływany na 7 letnią kadencję przez Prezydenta RP spośród 3 kandydatów wskazanych przez I Prezesa Sądu Najwyższego spośród sędziów Izby karnej Sądu Najwyższego, sędziów wydziałów karnych Sądów Apelacyjnych lub Prokuratorów Prokuratury Generalnej po zasięgnięciu opinii Prezesa Izby Karnej

Sądu Najwyższego, prezesów sądów apelacyjnych oraz zgromadzenia prokuratorów Prokuratury Generalnej z udziałem prokuratorów okręgowych kierujących prokuraturami okręgowymi. Zgodnie z tą propozycją, Prokuratorem Generalnym może zostać wyłącznie osoba o dużym doświadczeniu prawniczym w sprawach karnych.

W chwili powoływania pierwszego Prokuratora Generalnego, nie będzie jeszcze Prokuratury Generalnej, a zatem grono, z którego będą dobierani kandydaci na stanowisko Prokuratora Generalnego będzie zawężone jedynie do sędziów Izby Karnej Sądu Najwyższego i sędziów wydziałów karnych sądów apelacyjnych. Fakt, że pierwszym powołanym Prokuratorem Generalnym będzie sędzia, ma szczególny walor, zwłaszcza w aktualnej sytuacji, w jakiej znalazła się – upolityczniona znacznie w ciągu ostatnich 2 lat – prokuratura. Zwierzchnikiem prokuratury zostanie bowiem osoba która z racji orzekania, jako sędzia ma mocny nawyk niezawisłości. Istnieje zatem szansa, że osoba taka odizoluje całą prokuraturę od wpływów politycznych i przywróci w prokuraturze normalność.

Zgodnie z propozycją, Prokurator Generalny powoływany będzie na długą, 7-letnią kadencję. Grono z którego dobierani są kandydaci na to stanowisko, a także sam proces konsultowania i opiniowania ich kandydatur, gwarantować powinno, że Prokuratorem Generalnym zostać może wyłącznie osoba o najwyższych kwalifikacjach zawodowych, intelektualnych i moralnych.

Dodatkowym zabezpieczeniem niezależności Prokuratora Generalnego od czynników politycznych jest rozwiązanie zakładające brak możliwości powtórzenia kadencji.

Odwołanie Prokuratora Generalnego przed upływem kadencji będzie możliwe tylko wyjątkowo, w ściśle określonych przypadkach i przy zastosowaniu określonego trybu.

Za naruszenie Konstytucji lub ustawy, w związku z zajmowanym stanowiskiem lub w zakresie swego urzędowania, Prokurator Generalny będzie ponosił odpowiedzialność przed Trybunałem Stanu.

Prokuratura Generalna, która zastąpi dotychczasową Prokuraturę Krajową i prokuratury apelacyjne, ma określoną przez ustawę liczbę stanowisk prokuratorskich. W założeniu, ma to zabezpieczyć przed zbędnym i niekontrolowanym rozrostem tej instytucji.

Na stanowiska prokuratorów Prokuratury Generalnej mogą być powołani prokuratorzy spośród prokuratorów znajdujących się w dyspozycji Prokuratora Generalnego (tj. byli prokuratorzy Prokuratury Krajowej i prokuratur apelacyjnych), a także spośród prokuratorów prokuratur okręgowych spełniający wymogi określone w art. 14a ust. 1.

Prokuratorzy b. Prokuratury Krajowej i b. prokuratur apelacyjnych, którzy nie zostaną powołani na stanowiska prokuratorów Prokuratury Generalnej mogą ubiegać się o powołanie na stanowisko prokuratora Prokuratury Okręgowej (zachowując – w razie powołania – dotychczasowe uposażenie) lub przejść w stan spoczynku, o ile mają do tego uprawnienia. Pozostali, zostaną zwolnieni ze służby, co oczywiście nie zamknie im drogi do innych zawodów prawniczych (np. adwokata, czy radcy prawnego).

Projekt nie został poddany konsultacjom, o których mowa w art. 34 ust. Regulaminu Sejmu, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i nie spowoduje dodatkowych obciążeń dla budżetu państwa.

Warszawa, 29 listopada 2007 r.

BAS-WAEM-299/07

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jan Widacki)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, ze zmianami). Projekt dotyczy m.in.: rozdzielenia funkcji Prokuratora Generalnego i Ministra Sprawiedliwości, kompetencji oraz zasad powoływania i odwoływania Prokuratora Generalnego i jego zastępców, struktury organizacyjnej prokuratury. Projekt zawiera przepisy przejściowe.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie zawiera przepisów regulujących zagadnienia będące przedmiotem projektu ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa UE.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 29 listopada 2007 r.

BAS-WAEM-300/07

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jan Widacki) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Przedstawiony projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, ze zmianami). Projekt dotyczy m.in.: rozdzielenia funkcji Prokuratora Generalnego i Ministra Sprawiedliwości, kompetencji oraz zasad powoływania i odwoływania Prokuratora Generalnego i jego zastępców, struktury organizacyjnej prokuratury. Projekt zawiera przepisy przejściowe.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Autopoprawka
do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze

- 1) w projekcie ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze skreśla się art. 9.

Założenia podstawowych aktów wykonawczych

W projekcie ustawy wprowadza się zasadę, że akty wykonawcze do ustawy o prokuraturze wydawał będzie Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym.

W art. 97 projektu zawarto upoważnienie do wydania rozporządzenia mającego określać m.in. zasady i tryb mianowania oraz zamiany i rozwiązywania stosunku pracy z aplikantami prokuratorskimi. Do głównych założeń tego aktu wykonawczego zaliczyć należy konieczność określenia organizacji i warunków odbywania aplikacji prokuratorskiej, przeprowadzania egzaminu prokuratorskiego oraz sposobu powoływania i wynagradzania członków komisji egzaminacyjnej.

W art. 100a ust. 10 projektu, przewiduje się wydanie rozporządzenia mającego określać wysokość wynagrodzenia asystentów prokuratorów. Według założeń, powinno ono ustalać wysokość wynagrodzenia asystentów w zależności od zatrudniającej jednostki organizacyjnej prokuratury.

Konieczność ponownego wydania rozporządzeń wynika także ze zmiany przepisów: art. 17 ust. 9-11 (art. 1 pkt 16 projektu), art. 18 ust. 1 i ust. 3 (art. 1 pkt 19 lit. a i c projektu), art. 50 ust. 10 (art. 1 pkt 27 lit. h projektu), art. 62b (art. 1 pkt 33 projektu), art. 62c (art. 1 pkt 34 projektu), art. 90 (art. 1 pkt 38 projektu), art. 91 ust. 5-6 (art. 1 pkt 39 lit. c projektu), 100a ust. 9 (art. 1 pkt 45 lit. b projektu), art. 100b ust. 2 (art. 1 pkt 46 projektu), art. 100c ust. 7 (art. 1 pkt 47 projektu). Założenia tych aktów wykonawczych odpowiadają w całości treściom rozporządzeń obecnie obowiązujących.

Warszawa, 3 stycznia 2008 r.

BAS-WAEM-563/07

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jan Widacki), w wersji uwzględniającej autopoprawkę

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, ze zmianami). Projekt dotyczy m.in.: rozdzielenia funkcji Prokuratora Generalnego i Ministra Sprawiedliwości, kompetencji oraz zasad powoływania i odwoływania Prokuratora Generalnego i jego zastępców, struktury organizacyjnej prokuratury. Projekt zawiera przepisy przejściowe.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie zawiera przepisów regulujących zagadnienia będące przedmiotem projektu ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa UE.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze, w wersji uwzględniającej autopoprawkę, nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Zastępca Szefa Kancelarii

Lech Czapla

Warszawa, 3 stycznia 2008 r.

BAS-WAEM-564/07

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy
poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze, w wersji
uwzględniającej autopoprawkę, (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jan
Widacki) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Przedstawiony projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, ze zmianami). Projekt dotyczy m.in.: rozdzielenia funkcji Prokuratora Generalnego i Ministra Sprawiedliwości, kompetencji oraz zasad powoływania i odwoływania Prokuratora Generalnego i jego zastępców, struktury organizacyjnej prokuratury. Projekt zawiera przepisy przejściowe.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze, w wersji uwzględniającej autopoprawkę, **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Zastępca Szefa Kancelarii

Lech Czapla